

Jizzax viloyat statistika boshqarmasining belgilab berilgan vazifalar ijrosi yuzasidan 2023-yilning 2-choragida amalga oshirilgan ishlar

Navbatdagi Kengash yig‘ilishida, Davlat statistikasini tubdan takomillashtirish yuzasidan amaldagi qonunchilik hujjatlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va hukumati farmon va qarorlarida belgilab berilgan vazifalarni so‘zsiz bajarilishini ta’minlash hamda unga muvofiq davlat statistika ishlari ijrosi, statistika uslubiyatini takomillashtirish, davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari, joylardagi ijro hokimiyati organlari bilan hamkorlik qilish borasida belgilangan vazifalarning 2023 yil o‘tgan 1-yarim yillik yakuni ijrosi bo‘yicha tizim organlari faoliyati natijalarining tanqidiy tahlili o‘qib eshittirildi.

2023 yilning 1-yarim yillik yakunida amalga oshirilgan statistik ishlar tahlillar bo‘yicha ma’ruza qildi.

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, viloyatda 2023-yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (YAHM) hajmi joriy narxlarda 13 414,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi. YAHMning o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 104,0 foizni tashkil etdi.

Viloyat sanoat korxonalarida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirish hamda ishlab chiqarish quvvatlarini texnik va texnologik jihatdan yangilash jarayonlarining jadallahishi natijasida 2023-yilning yanvar-iyun oylarida 9 437,1 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilishi ta’milanib, ishlab chiqarish fizik hajm indeksi 2022 yilning tegishli davriga nisbatan 106,3 foizni tashkil etdi.

2023 yilning yanvar-iyun oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar) larining umumiyligi hajmi 9 089,5 mlrd. so‘mni yoki 2022 yilning shu davriga nisbatan 103,6 foizni, shu jumladan dehqonchilik va chorvachilik sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar 8 848,6 mlrd. so‘mni (103,6 %), ovchilik sohasida ko‘rsatilgan xizmatlar 0,1 mlrd. so‘mni (101,3 %), o‘rmon xo‘jaligida 163,4 mlrd. so‘mni (103,7 %), baliqchilik xo‘jaligida 77,4 mlrd. so‘mni (103,7 %) tashkil qildi. Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar)lari hajmining o‘sishi asosan dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohada ko‘rsatilgan xizmatlar hajmining sezilarli darajada ortishi bilan bog‘liqdir.

2023-yilning yanvar-iyun oylarida Jizzax viloyatida iqtisodiyot va ijtimoiy sohani rivojlantirish uchun jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 6 309,3 mlrd. so‘m, (dollar ekvivalentida 554,0 mln. AQSH doll.) asosiy kapitalga investitsiyalar o‘zlashtirilib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 108,5 foizni tashkil qildi.

2023 yilning yanvar-iyun oylarida 1 939,0 mlrd. so‘mlik qurilish ishlari bajarilib, o‘sish sur’ati 2022 yilning yanvar-iyuniga nisbatan 104,0 foizni tashkil etdi.

Yuk tashish. Avtomobil transportida 18,8 mln. tonna yuk tashilgan bo‘lib, bu 2022 yilning yanvar-iyun oyiga nisbatan 110,5 foizni tashkil etdi. Yuk aylanmasi 705,9 mln.tn-km ni tashkil qildi va 131,9 foizni tashkil etdi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportining yuk aylanmasi 2022 yil yanvar- iyuniga nisbatan 102,9 foiz va 300,5 mln. tn-km ni tashkil qildi.

Iqtisodiyot tarmoqlarida kichik biznesning yuk tashish bo‘yicha ulushi 98,2 foizni tashkil etgan.

2023 yilning yanvar-iyunida chakana savdo tovar aylanmasi 3 652,0 mlrd. so‘mni yoki 2022 yilning shu davriga nisbatan 104,7 foizni tashkil qildi.

Yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 262,4 mlrd. so‘mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 7,2 foizni tashkil qildi.

Kichik korxona va mikrofirmalarning chakana savdo tovar aylanmasi 113,9 foizni tashkil etib, 717,9 mlrd. so‘mga yetdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 19,7 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmida 2 671,7 mlrd. so‘m savdo faoliyati bilan shug‘ullanadigan jismoniy shaxslar va yakka tartibdagi tadbirkorlar hisobiga to‘g‘ri keldi va o‘sish sur’ati 2022 yilning shu davriga nisbatan 100,3 foizga yetdi. Jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmida ushbu sektor ulushi 73,1 foizga teng bo‘ldi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023 yilning yanvar-iyun oylarida 510,6 mln. AQSH dollarini, jumladan eksport 90,7 mln. AQSH dollarini, import 419,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi minus -329,2 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan 19,5 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan minus -348,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Jizzax shahar 42,8 foiz ulush bilan 218,7 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Yangiobod 0,2 foiz ulush bilan 0,8 mln AQSH dollarini tashkil etdi.

Korxonalar va tashkilotlar yagona davlat registri ma’lumotlariga ko‘ra, 2023 yilning 1-iyul holatiga ro‘yxatga olingan yuridik shaxslar soni 47 734 taga yetdi, shundan faoliyat ko‘rsatayotganlari soni 27 940 tani yoki jami ro‘yxatga olingan yuridik shaxslarning 58,5 foizini tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlarning asosiy qismi, (jami ro‘yxatga olingan yuridik shaxslarning foizi) qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (49,5 %), savdo (16,9 %), sanoat (9,6 %) va qurilish (5,1 %) sohalariga to‘g‘ri keladi.

Korxona va tashkilotlar yagona davlat registri ma’lumotlariga ko‘ra, 2023 yilning 1 iyul holatiga ro‘yxatga olingan yuridik shaxslar soni (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) 29 468 taga yetdi, shundan faoliyat ko‘rsatayotganlari soni 20262 tani yoki jami ro‘yxatga olingan yuridik shaxslarning 68,8 foizini tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlarning asosiy qismi, (jami ro‘yxatga olingan yuridik shaxslarning foizi) savdo (27,4 %), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (18,2 %) sanoat (15,6 %) va qurilish (8,3 %) sohalariga to‘g‘ri keladi.

Viloyat statistika boshqarmasi boshlig‘i D.Mulladjanov yig‘ilish davomida kun tartibiga mufoviq, tizimda Davlat statistika ishlari dasturining ijrosi hamda Kengashning I-yarim yillik ish rejasiga kiritilgan tadbirlarning bajarilishi bo‘yicha boshqarmaning mutasaddilari tomonidan hisobotlar berish jarayonida har bir masalani atroflicha muhokama qilinishini ta’kidladi va kun tartibidagi navbatdagi masala muhokamasiga o‘tilishini aytib o‘tdi.